

11+

РЕКОРДСМЕН СЕРЕД ПТАХІВ

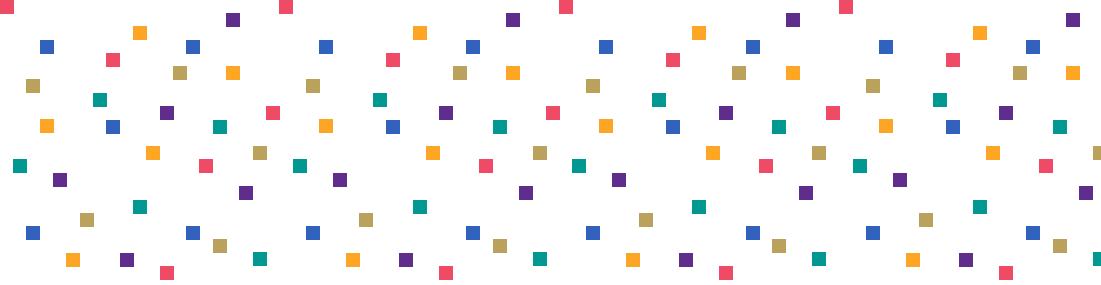
сторія

www.storiya.info

© 2023 «Сторія»

сторія

www.storiya.info

Рекордсмен серед птахів

Засновниця читацької онлайн-платформи «СторіЯ» Олеся Божко

Авторка Анна Нікитчук

Головна редакторка Юлія Журлакова

Літературна редакторка, авторка рубрики «Читай і мову вивчай!»
Юлія Гарюнова

Верстка та ілюстрації Ольга Стулікова

Дизайн Віталій Войтуль

Фото wikimedia.org, freepik.com

www.storiya.info

Матеріали розроблені ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF). Ця публікація підготовлена за фінансової підтримки Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги Організації Об'єднаних Націй (WPHF), але це не означає, що висловлені в ній погляди та вміст є офіційно схваленими або визнаними з боку Організації Об'єднаних Націй.

Усі зображення, інформація і торговельні марки використовуються як ілюстрації з навчальною метою та не мають рекламного характеру. Усі матеріали, які розміщені на веб-сайті www.storiya.info, а також будь-які інші матеріали, що розповсюджуються за допомогою цього сайту і з цього сайту (зокрема зображення, відеоролики і тексти) належать ГО «ПРОСТИР ЗНАНЬ» та захищенні авторським правом. Несанкціоноване використання цих матеріалів, повне або часткове копіювання, збереження, зміна і поширення (для будь-яких цілей) без письмової згоди ГО «ПРОСТИР ЗНАНЬ» заборонено. © 2023 «Сторія».

Випиши всі **іншомовні слова** з тексту.

Спробуй дібрати до них **українські відповідники**.

Тепер ти знаєш більше про написання іншомовних слів і не припустятишся помилок!

ЧИТАЙ І МОВУ ВИВЧАЙ!

Хобі чи хоббі?

У цьому тексті, читаючи про рекорди сапсанів, ти міг / могла побачити багато слів іншомовного походження, зокрема хобі. У тебе може виникнути сумнів щодо його написання, адже в англійській мові таке слово пишеться з подвоєнням літер — **hobby**.

Зверни увагу! Іншомовні загальні назви треба писати без подвоєння літер, наприклад **клас**, **професор**, **бароко**, **хобі** тощо.

Проте до цього правила є **винятки**, які допоможе запам'ятати мнемонічна фраза: **На віллі панна у ванні, вагою в тонну**, розмірковувала про різницю між **нетто** й **brutto**.

— **K**ого там виглядаєш, Ясю? — поцікавився тато.
— Птахів, які повертаються з теплих країв.
І вже одного побачила!

— Ти ж моя юна **бъордватчерка**! — татусь гордо поплескав доню по плечу.

— Хто-хто?

— Бъордватчерка, себто українською — любителька спостерігати за птахами. Хтозна, можливо, згодом ще й **орнітологинею** станеш, як і я... — замрівся тато.

Бъордватчинг (від англ. *bird* — птах і *watch* — спостерігати) — хобі, яке полягає в спостереженні за птахами.

Орнітологія — наука про птахів.

— А що потрібно для того, щоб стати орнітологом, або принаймні бъордватчером?

— Соколиний зір, — віджартувався тато.

Сокіл-сапсан

— А що, соколи добре бачать?

— Найкраще серед птахів! Вони здатні помітити дрібних мишок-полівок із висоти 8 кілометрів.

— Ого! А може, то сокіл щойно пролітав? — захоплено промовила Яся.

— Можливо. В Україні сокіл-сапсан гніздиться саме тут, у Карпатах, а ще в Криму.

І до речі, цей птах під охороною! Він занесений до Червоної книги України.

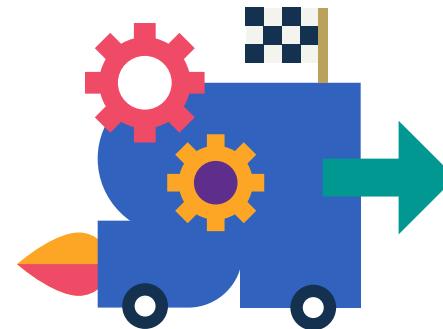
Карта поширення сокола-сапсана в Україні

Умовні позначення:

- територія постійного мешкання

- територія зимівлі

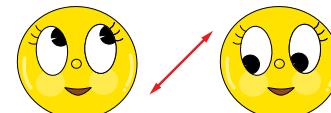
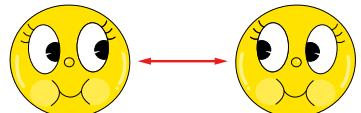
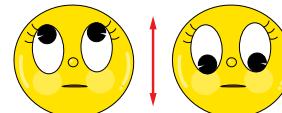

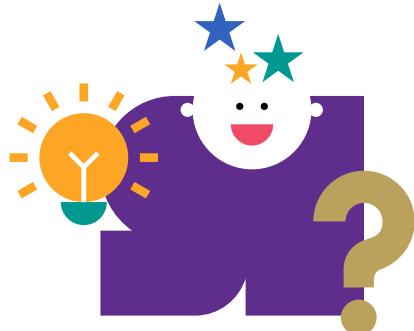
ВІД СЛІВ
ДО ДІЙ!

Соколиний зір

Щоб мати соколиний зір, регулярно [виконуй гімнастику для очей](#).

«Намалюй» очима зображені уявні лінії.

НАД ЧИМ ПОМІРКУВАТИ

- De й за яких умов можна натрапити на сапсанів в Україні?
- Склади список рекордів сокола-сапсана.
- На які ще винаходи може надихнути людей цей птах?

Хочеш дізнатися більше?

← Читай про сапсана У Червоній книзі України.

Червона книга України — основний документ, у якому узагальнено матеріали про сучасний стан рідкісних і таких, що знаходяться під загрозою зникнення, видів тварин і рослин, на підставі яких розробляють наукові та практичні заходи, спрямовані на їх охорону, відтворення й раціональне використання.

— То в нас є шанс на нього натрапити! — зраділа Яся.

А як зрадів тато, що йому вдалося долучити доночку до улюбленої справи!

— До речі, а пам'ятаєш магніт з Об'єднаних Арабських Еміратів, що привезла тітка Світлана?

— Він на холодильнику в нас, так? — задумалася Яся, намагаючись пригадати, що ж то за магніт.

— На ньому зображений сокіл, як і на гербі цієї держави.

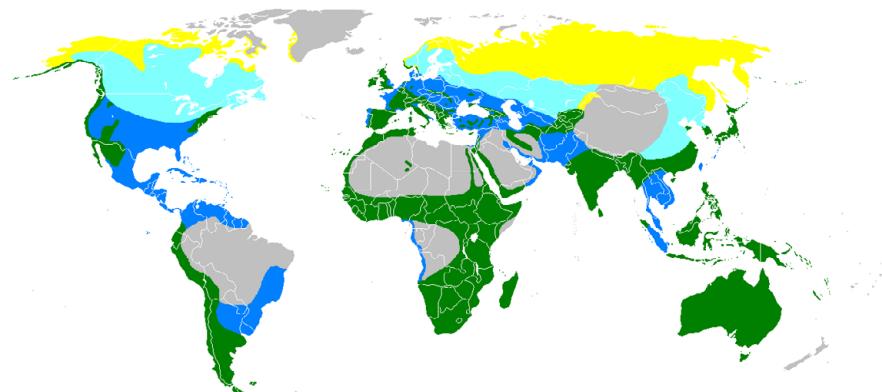
— А як той сокіл із Карпат аж до Об'єднаних Арабських Еміратів долетів? — округлила очі дівчинка.

— Ти ж знаєш, що деякі птахи мігрують на зиму в теплі краї. А сокіл і тут відзначився! Він може долати відстані до 25 тисяч кілометрів. І живе всюди, крім Антарктиди.

Герб Об'єднаних Арабських Еміратів

Карта поширення сокола-сапсана у світі

територія гніздування

територія постійного мешкання

територія зимівлі

ареал під час перельоту

Ареал — територія поширення чого-небудь (наприклад, виду птахів).

— А чому цей птах став символом Об'єднаних Арабських Еміратів?

— У цій країні люди здавна приручали соколів, щоб ті допомагали їм полювати. Адже добути їжу в пустелі не так і просто! Там і досі соколине полювання залишається улюбленим хобі й національною традицією. Та й про самих птахів дбають. Навіть існує спеціальна лікарня для соколів, де й зламані крила лікують, і навіть корекцію зору птахам роблять.

— Про соколиний зір, бачу, уже ходять легенди, — засміялася Яся.

— Про швидкість також, — серйозно додав тато.

— Тільки на кажи, що й тут він лідер? — дівчинка недовірливо примружила очі.

— Еге ж, супершвидкість — іще один його рекорд. У погоні за здобиччю сапсан може розганятися до 320 км/год. Як крутий гоночний мотоцикл. До речі, на честь цього птаха японська компанія “Судзуکі” назвала свій найшвидший мотоцикл — “Хаябуса” (так звучить японською слово “сапсан”).

Мотоцикл «Хаябуса»

— Як же мені вистежити цього рекордсмена? — захвилювалася Яся, вдивляючись у чорну цятку, що виринула між гір.

— Будь уважною й терплячою, — усміхнувся тато. — І пам'ятай: якщо ти чогось дуже сильно хочеш, то весь Усесвіт буде сприяти тому, щоб твоє бажання здійснилося.

Чи пощастило Ясі побачити сапсана цього сезону — невідомо. А от захотити доною до бъордвотчингу татові точно вдалося. ●◆■◀◆